

Índex

- 2 **INTRODUCCIÓ**
- 4 **ELS PROGRAMES D'INNOVACIÓ EDUCATIVA**
 - Objectius dels programes
 - Accions previstes
- 7 **Educació Ambiental**
- 11 **Educació en Comunicació Audiovisual**
- 15 **Biblioteca Escolar: “puntedu”, un espai de coneixement i d'aprenentatge**
- 19 **Coeducació**
- 23 **Educació per a la Ciutadania**
- 27 **Educació per la Salut a l'Escola**
- 31 **Convivència i Mediació Escolar**
- 35 **Tecnologies de la Informació i de la Comunicació**
- 39 **Llengües Estrangeres**
- 43 **Altres projectes de caràcter transversal**
- 47 **REQUISITS GENERALS PER A LA PARTICIPACIÓ A LA CONVOCATÒRIA**
- 47 **CONTINGUT DEL PROJECTE**

Introducció

L'objectiu de l'educació és la formació integral de tot l'alumnat sense exclusions, vetllant pel seu desenvolupament intel·lectual, personal i social. En definitiva, preparar persones formades, responsables, autònomes, crítiques, participatives i solidàries.

La permanent reflexió per a la millora del sistema educatiu afavoreix la progressiva adequació de les pràctiques educatives a les necessitats de l'alumnat i a les demandes que l'evolució social planteja.

A Catalunya la història de l'educació ha anat molt lligada a la renovació pedagògica i a la innovació educativa. Podríem dir que la idea de «fer escola» i la convicció del fet que aquesta ha d'estar fortament arrelada al país han estat dues constants en el sistema educatiu català. Malgrat la legítima diversitat d'opcions pedagògiques i els diferents models educatius han predominat una cultura de preocupació per esdevenir un servei i per desenvolupar una pedagogia basada en l'alumnat, una voluntat d'arrelament a l'entorn i uns principis democràtics de participació, implicació i coresponsabilitat amb el quefer educatiu i amb una visió ampla i global de l'educació.

La innovació és un dels motors de canvi del sistema educatiu i un element important per millorar-ne la qualitat i la progressiva adequació als reptes educatius i socials. Cal que el professorat tingui il·lusió per innovar i que l'escola a Catalunya segueixi amb la seva tradició innovadora.

En tot procés d'innovació cal establir mecanismes per potenciar l'intercanvi i la cooperació entre els centres educatius i afavorir la informació i la

comunicació horitzontal en les innovacions. Perquè els processos d'innovació resultin realment eficaços, cal potenciar la reflexió, la crítica i l'autocrítica sobre el treball que fan els agents implicats i la cerca de vies de millora.

El professorat, com a element fonamental de qualsevol procés innovador, ha de participar amb les seves opinions i iniciatives en la definició de les prioritats de la innovació. No es pot oblidar que gran part de les experiències innovadores parteixen de l'acció d'un o d'uns grups d'ensenyants que davant d'una dificultat o d'un nou repte busquen camins de solució que permetin millorar l'acció educativa. Aquest és l'origen de molts processos d'innovació que acaben consolidant-se.

L'Administració educativa vol recollir experiències innovadores, donar-los suport i donar-les a conèixer perquè s'estenguin a altres centres i, al mateix temps, impulsar processos d'innovació que afavoreixin la resposta a les demandes socials i educatives. L'objectiu final de totes aquestes accions és que reverteixin en la millora de la pràctica educativa.

Així mateix, la innovació requereix d'una formació activa del professorat, entenent que per a qualsevol procés innovador és imprescindible la reflexió, el suport i l'assessorament necessaris per portar-lo a terme.

Amb aquestes prioritats, des del curs 2004-2005 el Departament d'Educació ha iniciat la convocatòria anual de projectes d'innovació educativa que contribueixin a l'impuls de noves metodologies en els processos d'ensenyament-aprenentatge, i al desenvolupament de temes transversals que afavoreixin la formació de ciutadans i ciutadanes capaços d'entendre i intervenir amb responsabilitat davant els reptes que la societat avui ens planteja.

ELS PROGRAMES D'INNOVACIÓ EDUCATIVA

Els programes d'innovació educativa pretenen oferir als centres educatius propostes d'acció vinculades a diversos aspectes relacionats amb la dinàmica i l'evolució de la societat: la necessitat de contribuir al coneixement sabent buscar i interpretar la informació i potenciant el plaer per la lectura, l'estimulació de l'aprenentatge de les llengües estrangeres, la necessitat d'educar per un desenvolupament sostenible, de promoure una educació per la salut que ajudi a prevenir conductes de risc i desenvolupar conductes saludables, el foment de les relacions positives i la resolució pacífica de conflictes, la promoció de la igualtat real d'oportunitats i l'eliminació de tota mena de discriminacions per raó de sexe, la necessitat de ser autònoms respecte dels missatges que ens arriben a través dels mitjans de comunicació, així com l'estimulació del treball col·laboratiu amb les TIC a l'aula i la seva aplicació a totes les àrees i nivells.

Es pretén abordar de manera coordinada i interdisciplinària aquells aspectes que permetin millorar la formació integral de l'alumnat, el compromís social i els resultats dels processos d'ensenyament i d'aprenentatge.

El desenvolupament de programes d'innovació transversals, que impregnin les diferents àrees del currículum, és clau per aconseguir un aprenentatge que permeti fer front als canvis ràpids d'una societat dinàmica com és la nostra, per a consolidar i difondre la tasca innovadora de molts equips de mestres i professors i, en definitiva, per a contribuir, des de l'educació i l'escola, als reptes de futur de la societat del segle XXI.

Si bé s'han prioritzat uns programes relacionats amb temes que es consideren fonamentals, l'ampli ventall d'innovacions que cobreixen aquests programes no exhaureix les possibilitats ni la capacitat innovadora del professorat de Catalunya, per la qual cosa resta oberta la possibilitat d'incorporar altres projectes d'innovació que els centres docents duguin a la pràctica.

Els programes d'innovació educativa que impulsa el Departament d'Educació són:

- Programa d'Educació Ambiental
- Programa d'Educació en Comunicació Audiovisual
- Programa de Biblioteca Escolar: "punedu", un espai de coneixement i d'aprenentatge
- Programa de Coeducació
- Programa d'Educació per a la Ciutadania
- Programa d'Educació per la Salut a l'Escola
- Programa de Convivència i Mediació Escolar
- Programa de Tecnologies de la Informació i de la Comunicació
- Programa de Llengües Estrangeres
- Altres projectes de caràcter transversal

OBJECTIUS DELS PROGRAMES D'INNOVACIÓ EDUCATIVA

Els objectius dels programes d'innovació són donar suport als projectes que estan duent a terme els centres educatius o grups de professors/res de diferents centres, promoure projectes que potenciïn la incorporació de noves metodologies en la dinàmica escolar i la millora dels resultats d'aprenentatge de l'alumnat, difondre pràctiques innovadores que es duguin a terme i puguin ser d'interès per al conjunt del professorat i il·lusionar-lo per tal que trobi en la recerca de nous camins resposta als reptes que la pràctica docent avui planteja.

Aquests objectius pretenen incidir en els aspectes més innovadors de la tasca que quotidianament desenvolupa el professorat, donant-los suport i permetent la seva consolidació i extensió, de manera que es visualitzin noves maneres de treballar que incloguin l'experimentació i altres formes d'ensenyar i d'aprendre, més pròximes a les noves possibilitats d'un context creixentment complex, en què es difuminen les fronteres entre les àrees i els sabers i en què la cerca i la gestió de la informació supera la transmissió de continguts acadèmics.

El centres educatius que vulguin desenvolupar algun o alguns d'aquests programes han d'assumir el compromís de desenvolupar l'experiència un mínim de tres cursos escolars i d'integrar els projectes d'innovació de manera global en el projecte de centre. Durant els anys d'implantació del projecte, el centre educatiu ha d'explicitar en la programació general anual les activitats a dur a terme en cada

curs escolar. Un cop finalitzat aquest període cal decidir quins aspectes incorporen al projecte educatiu i al projecte curricular per a la seva consolidació. La reflexió sobre els elements innovadors i la implicació en els projectes ha de servir per fomentar en el conjunt de la comunitat educativa l'esperit per a la millora en general i la innovació i la recerca. L'objectiu és, en definitiva, implicar el professorat i la comunitat escolar per aconseguir potenciar en l'alumnat aquelles competències, capacitats i actituds personals que els permetran aprendre a aprendre al llarg de la vida, i ser oberts i flexibles davant una realitat de canvi constant i de complexitat social.

Accions previstes

Per desenvolupar els programes d'innovació educativa s'ha previst dur a terme accions diverses:

Convocatòria anual per a la selecció de projectes d'innovació educativa

Els programes d'innovació educativa són d'aplicació voluntària per part dels centres educatius. Anualment, el Departament d'Educació selecciona mitjançant convocatòria pública els centres que el següent curs escolar iniciaran els diferents programes.

La participació en aquests projectes té la consideració d'activitat d'innovació educativa i la Direcció General d'Ordenació i Innovació Educativa n'emetrà el certificat corresponent al professorat que hi participi un cop finalitzats els tres cursos escolars.

En el desenvolupament dels programes d'innovació és fonamental la col·laboració dels serveis educatius, en especial dels professionals dels centres de recursos pedagògics, donant suport a la formació, organitzant totes aquelles activitats que serveixin per potenciar l'intercanvi entre els centres (creació de grups de treball, mostres de treball de diferents centres que comparteixen projectes, etc.) i aportant propostes per a la millora dels programes. També es comptarà amb la col·laboració dels instituts de ciències de l'educació en la formació del professorat. La Inspecció Educativa realitzarà el seguiment i l'avaluació de la implantació dels projectes.

Accions formatives

La formació és un element clau per a obrir espais de reflexió teoricopràctica quan es planteja des de la perspectiva de la construcció conjunta del coneixement i no com a transmissió de continguts entre el formador que té els coneixements i el participant que els ha d'aprendre.

Les accions formatives dels programes d'innovació s'han d'adaptar a les necessitats de cada programa i a les seves línies d'actuació, però tenen com a denominador comú les actuacions següents:

- El primer curs escolar els centres reben una formació inicial, que té com a objectiu proporcionar la informació teoricopràctica necessària per implantar el programa corresponent, reflexionar sobre els temes que es proposen i sobre les seves relacions amb els aprenentatges de les diferents àrees curriculars.
- A partir del segon any, els centres que desenvolupin els programes poden sol·licitar en el marc dels plans de formació de zona una formació específica per tal d'estimular i donar suport didàctic per a dur a terme el propi projecte, arrelat al centre i a les seves necessitats.
- Al llarg del curs es realitzen altres actuacions, com l'organització de jornades i trobades puntuals, i també l'intercanvi d'experiències i de materials a través de la pàgina web dels programes d'innovació, per sensibilitzar tot el professorat, afavorir la construcció compartida de coneixements i ajudar a la millora contínua.
- Es realitza la difusió de materials i experiències que contribueixin a orientar el desenvolupament dels projectes.

Espais d'intercanvi

Un dels objectius dels programes d'innovació és afavorir la difusió i l'intercanvi del desenvolupament dels diferents projectes d'innovació que es portin a terme en els centres. Per recollir i donar a conèixer les experiències innovadores i al mateix temps facilitar informacions i recursos que ajudin a enriquir els projectes que s'iniciïn es crearan diferents espais d'intercanvi.

Un espai d'intercanvi és la pàgina web dels programes d'innovació, on es poden trobar informacions de caràcter general relacionades amb la innovació educativa: convocatòries, calendari d'actes, jornades, activitats diverses, bones pràctiques, recursos, etc.

Cada programa disposa d'un espai propi a l'EDUCAMPUS, on hi ha:

- Informacions sobre els àmbits de treball del programa.
- Recursos educatius per a ampliar i enriquir els projectes: enllaços amb pàgines web on es trobin materials didàctics diversos, bibliografia, etc.
- Recull de materials i propostes que ofereixen diferents organitzacions, institucions, ONG, ajuntaments.
- Recull d'experiències escolars relacionades amb les propostes de cada programa: materials realitzats per l'alumnat i aportacions del professorat.
- Fòrums de participació del professorat i de l'alumnat implicat en el desenvolupament dels projectes.

Per tal de donar suport i facilitar la tasca dels docents implicats en els projectes d'innovació es facilitaran materials didàctics i orientacions diverses. Els materials es presenten en diferents suports (suport paper, CD Rom, DVD, etc.) i tenen diferents finalitats: materials d'aplicació a l'aula, materials de formació, etc.

Col·laboració d'altres entitats i institucions

Una de les prioritats dels programes d'innovació educativa és coordinar iniciatives i esforços de diferents entitats i associacions que promoguin activitats relacionades amb les diferents temàtiques, per integrar-los en els projectes i enriquir el seu desenvolupament més enllà de l'àmbit escolar.

En el desplegament i la realització dels programes d'innovació educativa es compta amb la participació de departaments de la Generalitat de Catalunya, institucions, entitats i òrgans de les administracions locals d'arreu de Catalunya, d'una manera especial els ajuntaments.

Seguiment i avaluació

La Inspecció Educativa realitza la supervisió del desenvolupament dels projectes dels centres educatius durant els tres cursos escolars de la seva implantació, especialment pel que fa al desenvolupament del projecte a les aules, la seva contribució a la millora de la qualitat educativa del centre i al grau de participació del professorat implicat.

La Subdirecció General de la Inspecció d'Educació, amb les valoracions recollides en els informes de la Inspecció sobre els centres participants, elabora un informe global de la incidència dels projectes en la pràctica educativa. Aquest informe global es trameta a la Direcció General d'Ordenació i Innovació Educativa, perquè, amb altres dades de què es disposi, faci la valoració definitiva i prengui les decisions que correspongui.

La Direcció General d'Ordenació Educativa fa el seguiment de l'evolució dels programes d'innovació amb la col·laboració dels tècnics de la Direcció General, dels serveis educatius i dels formadors que participen en la formació del professorat durant la realització del projecte.

Educació ambiental

Actualment la societat disposa d'un allau d'informació que requereix una manera diferent de treballar i d'entendre el món i planteja la necessitat d'una adaptació del model educatiu per a aconseguir una utilització racional dels recursos. Potenciar la competència lectora i l'agilitat en l'accés a diferents fonts és cabdal pel desenvolupament de la comprensió i l'optimització de la informació.

Les biblioteques escolars “*puntedu*” són un element clau per promoure i contribuir a la utilització dels diferents recursos educatius i facilitar l'adquisició dels coneixements i de les tècniques necessàries per tal que els nens, les nenes i els joves aconseguixin de manera gradual una autonomia en l'aprenentatge, sense oblidar que tothom, de qualsevol edat i condició, ha de saber accedir a la cerca d'informació i a gaudir de la lectura. Els “*puntedu*” esdevenen, per tant, un recurs bàsic per a l'aprenentatge, per a l'accés i la selecció d'informació diversa, desenvolupant tècniques útils per a l'autoformació al llarg de tota la vida, alhora que contribueixen a l'adquisició de les competències necessàries per al desenvolupament dels continguts curriculars de totes les àrees de l'aprenentatge.

El Programa de Biblioteques Escolars “*punedu*” vol consolidar i impulsar el funcionament de la biblioteca com a eina bàsica d'aprenentatge en el desenvolupament de totes les àrees i per a fomentar l'hàbit lector. La biblioteca ha de ser també un servei i un recurs per al professorat i un espai obert a tota la comunitat educativa.

OBJECTIUS

El Programa d'Educació Ambiental té com a objectius:

- Impulsar projectes d'educació ambiental en els centres educatius, i la comunicació entre ells i amb l'entorn, en àmbits diversos.
- Aprofundir amb el professorat continguts i mètodes d'educació ambiental, analitzar-ne les orientacions que hi ha en el plantejament bàsic i les realitzacions pràctiques.
- Promoure les capacitats de reflexió crítica, actuació responsable i comunicació pel desenvolupament sostenible. Promoure l'actuació responsable i la comunicació?
- Afavorir l'ambientalització del currículum com a base permanent d'orientació educativa vers la sostenibilitat.

ASPECTES A DESENVOLUPAR

En la convocatòria anual de projectes d'innovació es proposa el desenvolupament de projectes d'educació ambiental que incideixin en algun o alguns dels aspectes següents:

- Reducció, reutilització i reciclatge de materials de consum i residus, actuacions crítiques davant del model actual d'exhauriment de recursos i contaminació del medi.
- Espais verds: jardins, patis, horts, per a proveir l'alumnat d'ambients d'aprenentatge que mostrin la sostenibilitat en el tracte del territori i la natura, i la sensibilitat en el tracte de les persones.
- Mobilitat sostenible, plantejant alternatives als mitjans de transport actuals que contaminen l'atmosfera i exploten recursos no renovables.
- Nova cultura de l'aigua, valorant altament aquest recurs essencial i prenent consciència de la necessitat de gestionar-lo amb previsió, solidaritat i sobrietat.
- Energies alternatives, com a element fonamental en una societat participativa, que descentralitzi el poder i eviti alhora les conseqüències locals i globals de la crema de combustibles fòssils.

- Accions solidàries per la sostenibilitat, en un món globalitzat que es revela com un sistema complex en què les decisions tenen conseqüències sobre el medi ambient a escales diverses, i més greument en les poblacions pobres.
- Altres temes d'educació ambiental, atès que els problemes mediambientals són diversos i canviants, per la qual cosa cal educar en la resolució de problemes i la cerca prudent d'una veritable qualitat de vida.

CRITERIS ESPECÍFICS DE VALORACIÓ

En la selecció es prioritzaran els projectes següents:

- Que tractin conjuntament l'ambientalització del currículum, la gestió sostenible del centre i el desenvolupament sostenible de l'entorn.
- Que programin un treball conjunt del centre educatiu amb altres entitats relacionades amb el seu projecte.
- Que mostrin experiències prèvies que el centre hagi realitzat en aspectes d'educació ambiental.

SUPORT PER AL DESENVOLUPAMENT DELS PROJECTES

El Programa d'Educació Ambiental ofereix, als centres seleccionats:

- Formació per al professorat responsable dels projectes.
- Recursos didàctics per a treballar l'educació ambiental.
- Espais d'intercanvi d'experiències.
- Assignació econòmica per a l'adquisició de materials i recursos .
- Priorització de les estades en els camps d'aprenentatge.

El programa d'educació ambiental inclou el programa d'escoles verdes que coordinen conjuntament el Departament d'Educació i el Departament de Medi Ambient.

Els centres que desenvolupin un projecte d'educació ambiental en el marc de la convocatòria dels projectes d'innovació educativa i/o en el marc d'una Agenda 21 municipal poden optar al distintiu d'Escola Verda. Per optar al distintiu cal que en finalitzar els tres cursos de durada del projecte, s'adreci una sol·licitud a la Direcció General de Polítiques Ambientals i Sostenibilitat del Departament de Medi Ambient i Habitatge.

Els requisits per ser escola verda són:

- haver creat un comitè ambiental de centre com a eina dinamitzadora
- haver fet la diagnosi ambiental del centre
- haver redactat un pla de cohesió ambiental o Agenda 21 de centre
- donar continuïtat al procés d'ambientalització del centre

Els centres educatius que ho sol·licitin rebran la formació i l'assessorament necessaris perquè puguin realitzar la diagnosi ambiental del centre i redactar un pla de cohesió ambiental o Agenda 21 de centre.

10

La valoració de l'atorgament del distintiu d'escola verda, la realitzarà una comissió formada per representants de la Direcció General d'Ordenació i Innovació Educativa del Departament d'Educació, de la Direcció General de Polítiques Ambientals i Sostenibilitat del Departament de Medi Ambient i Habitatge i de l'Institut Català d'Energia.

Els centres que disposin del distintiu d'Escola Verda poden presentar un nou projecte dins el seu pla d'acció.

COL·LABORACIÓ D'ALTRES DEPARTAMENTS I INSTITUCIONS

El programa d'educació ambiental compta amb la col·laboració de:

- El Departament de Medi Ambient i Habitatge
- L'Institut Català d'Energia
- Els camps d'aprenentatge
- Consells comarcals i corporacions locals

Educació en comunicació audiovisual

El Programa d'Educació en Comunicació Audiovisual pretén contribuir al desenvolupament dels infants i dels joves per tal que siguin capaços de llegir i interpretar els missatges audiovisuals i fer-ne una anàlisi crítica, tenir els seus propis criteris a l'hora de seleccionar el que volen veure, ser autònoms respecte dels missatges dels mitjans i de la representació que aquests fan de la realitat. Es vol aconseguir que cada infant i jove sigui capaç de situar-se i possessionar-se com a receptor dels missatges mediàtics que li arriben.

Així mateix, el Programa d'Educació en Comunicació Audiovisual planteja treballar tant la reflexió sobre l'impacte que produeixen els missatges audiovisuals com els processos i les estratègies de producció de missatges, i l'ús dels recursos audiovisuals com a eines de comunicació.

OBJECTIUS

El Programa d'Educació en Comunicació Audiovisual té com a objectius:

- Incidir en la incorporació de l'educació en comunicació audiovisual i amb comunicació audiovisual en els currículums.
- Introduir en els centres la reflexió sobre l'impacte que produeixen els missatges dels mitjans de comunicació.
- Introduir l'ús dels recursos audiovisuals en les diferents àrees curriculars en relació amb aprenentatges concrets.
- Estimular l'ús dels llenguatges audiovisuals com a eina habitual de comunicació de l'alumnat.
- Potenciar que les famílies desenvolupin els bons hàbits de consum responsable dels mitjans.
- Impulsar les propostes d'innovació que desenvolupin l'educació en comunicació audiovisual.

ASPECTES A DESENVOLUPAR

En la convocatòria anual de projectes d'innovació es proposa el desenvolupament de projectes d'educació en comunicació audiovisual que incideixin en algun o alguns dels aspectes següents:

- L'educació en comunicació audiovisual des d'un plantejament interdisciplinari, especialment relacionat amb les àrees de llengua, el coneixement del medi social i cultural, l'educació visual i plàstica a primària, i la llengua, les ciències socials, l'educació visual i plàstica i la tutoria en l'educació secundària obligatòria.
- Incorporació de la comunicació audiovisual com a recurs per a les àrees curriculars.
- Projectes relacionats amb l'anàlisi dels missatges publicitaris que ens arriben a través dels mitjans de comunicació, els relats de ficció, especialment el cinema i les sèries televisives, l'anàlisi i la comprensió del llenguatge informatiu, la discriminació de la informació i l'ús de diferents fonts d'informació.

- Propostes per treballar els bons hàbits de consum audiovisual amb les famílies.
- Projectes adreçats especialment a l'alumnat de secundària que plantegin la relació entre els joves i els mitjans de comunicació, introduint la reflexió sobre el consum de pantalles (televisió, videojocs, internet, mòbil) així com l'observació d'estereotips i pautes de conducta .
- Realització de projectes d'educació en comunicació audiovisual en col·laboració amb els mitjans de comunicació local (ràdio, premsa i televisió) que tinguin com a finalitat la comunicació amb l'entorn més proper.
- Projectes que estimulin el coneixement del llenguatge cinematogràfic com a manifestació artística (cinema, art, literatura).
- Altres temes relacionats amb l'educació en comunicació audiovisual.

CRITERIS ESPECÍFICS DE VALORACIÓ

En la selecció s'han de prioritzar els projectes següents:

- El projecte pel qual el centre hagi participat en cursos de formació o seminaris d'audiovisuals organitzats pel Departament d'Educació.
- El projecte que faci un plantejament interdisciplinari de l'educació en comunicació audiovisual, especialment en les àrees de llengua, educació visual i plàstica i ciències socials.
- El projecte que faci propostes concretes per la implicació de les famílies en el bon ús de consum audiovisual.

SUPORT PER AL DESENVOLUPAMENT DELS PROJECTES

El Programa d'Educació en Comunicació Audiovisual ofereix als centres seleccionats:

- Formació específica per al professorat implicat.
- Participació, si cal, en activitats de formació MAV.
- Assignació econòmica per a l'adquisició de materials i recursos.
- Adequació de dotacions audiovisuals al projecte en centres del Departament d'Educació.
- Materials didàctics i orientacions.

COL·LABORACIÓ D'ALTRES DEPARTAMENTS I INSTITUCIONS

El Programa d'Educació en Comunicació Audiovisual compta amb la col·laboració següent:

- Consell de l'Audiovisual de Catalunya
- Departament de Cultura

**Biblioteca escolar
“puntedu”, un espai
de coneixement
i aprenentatge**

Actualment la societat disposa d'un allau d'informació que requereix una manera diferent de treballar i d'entendre el món i planteja la necessitat d'una adaptació del model educatiu per a aconseguir una utilització racional dels recursos. Potenciar la competència lectora i l'agilitat en l'accés a diferents fonts és cabdal pel desenvolupament de la comprensió i l'optimització de la informació.

Les biblioteques escolars “*puntedu*” són un element clau per promoure i contribuir a la utilització dels diferents recursos educatius i facilitar l'adquisició dels coneixements i de les tècniques necessàries per tal que els nens, les nenes i els joves aconseguixin de manera gradual una autonomia en l'aprenentatge, sense oblidar que tothom, de qualsevol edat i condició, ha de saber accedir a la cerca d'informació i a gaudir de la lectura. Els “*puntedu*” esdevenen, per tant, un recurs bàsic per a l'aprenentatge, per a l'accés i la selecció d'informació diversa, desenvolupant tècniques útils per a l'autoformació al llarg de tota la vida, alhora que contribueixen a l'adquisició de les competències necessàries per al desenvolupament dels continguts curriculars de totes les àrees de l'aprenentatge.

El Programa de Biblioteques Escolars “*puntedu*” vol consolidar i impulsar el funcionament de la biblioteca com a eina bàsica d'aprenentatge en el desenvolupament de totes les àrees i per a fomentar l'hàbit lector. La biblioteca ha de ser també un servei i un recurs per al professorat i un espai obert a tota la comunitat educativa.

Biblioteca escolar “*puntedu*”, un espai de coneixement i aprenentatge / **ELS PROGRAMES D'INNOVACIÓ EDUCATIVA**

OBJECTIUS

El Programa de Biblioteques Escolars “puntedu” té com a objectius:

- Potenciar la biblioteca escolar “puntedu” com a espai de coneixement i de recursos on es troba informació en diferents suports: documents impresos, documents audiovisuals, documents informàtics i multimèdia, organitzats en diferents espais de lectura, narració, consulta temàtica i cerca d’informació.
- Dinamitzar el seu ús com a espai d’aprenentatge per tal que l’alumnat es formi en la cerca, el tractament i l’ús de la informació; aprengui a construir el seu propi coneixement, a ser, fer, viure i conèixer.
- Promoure l’hàbit lector i impulsar el gust per la literatura, la curiositat, els interessos i les necessitats escolars i personals.
- Relacionar la biblioteca escolar amb les biblioteques públiques. Potenciar l’aprenentatge d’ús de les biblioteques per ser usuaris autònoms que tinguin les eines imprescindibles en el context de la societat de la informació i el coneixement.

ASPECTES A DESENVOLUPAR

En la convocatòria anual de projectes d’innovació es proposa el desenvolupament de projectes de biblioteca escolar “punedu” que incideixi en els aspectes següents:

- Organització i dinamització de la biblioteca escolar com a centre de recursos on es troba informació en diferents tipus de suport, a l’abast de l’alumnat, del professorat i de la comunitat educativa
- Ús de la biblioteca com a espai d’aprenentatge en el desenvolupament del currículum, proporcionant recursos mitjançant la cerca, el tractament i l’ús de la informació, promovent que l’alumnat s’habitui a consultar documents i extreure’n la informació que es necessita en el treball dels continguts de les diferents àrees curriculars

- Desenvolupament del pla de lectura del centre com a base del projecte de la biblioteca escolar “punedu” i desenvolupament d’activitats de dinamització de la lectura que potenciïn en els nens/nenes i joves l’hàbit lector.
- Desenvolupament de tècniques i activitats que afavoreixin la formació d’usuaris, és a dir, l’aprenentatge en l’ús de la biblioteca.
- Relació amb la biblioteca pública per tal d’establir una col·laboració i participació en l’intercanvi de materials i ajut a usuaris que hi són comuns.

CRITERIS ESPECÍFICS DE VALORACIÓ

En la selecció es prioritzaran els projectes següents:

- El projecte que integri la biblioteca en els processos d’ensenyament-aprenentatge del currículum.
- El projecte que desenvolupi activitats de promoció de la lectura per afavorir l’hàbit lector de tot l’alumnat.
- El projecte que prioritzi l’obertura de la biblioteca “punedu” durant l’horari lectiu i no lectiu.
- El projecte que faciliti l’ús de la biblioteca a la comunitat educativa: alumnat, professorat, mares i pares i PAS.

SUPORT PER AL DESENVOLUPAMENT DELS PROJECTES

El Programa de Biblioteca Escolar “*puntedu*” ofereix als centres seleccionats:

- Formació per al professorat responsable dels projectes.
 - Assignació econòmica per a l’adquisició de fons per a la biblioteca “*punedu*”.
 - Recursos informàtics per a la catalogació i consulta.
 - El programa Epergam per a la gestió informàtica de la biblioteca.
 - Increment d’hores de professorat en els centres públics, segons les plantilles dels centres, per al funcionament de la biblioteca escolar “*punedu*” durant l’horari lectiu.
 - Suport dels centres de recursos pedagògics com a dinamitzadors de les biblioteques escolars “*punedu*”.
- 18
- Participació en el seminari «El gust per la lectura».

COL·LABORACIÓ D’ALTRES DEPARTAMENTS I INSTITUCIONS

El Programa de Biblioteca Escolar “*punedu*” compta amb la col·laboració següent:

- Departament de Cultura
- Diputació de Barcelona
- Col·legi de Bibliotecaris i Documentalistes de Catalunya
- Institut de les Lletres Catalanes

Coeducació

Una escola coeducadora és aquella que imparteix una educació que valora indistintament l'experiència i l'aportació social i cultural de les dones i els homes, que no estereotipa actituds i aptituds i que reconeix i respecta la diferència sense silenciar-la ni jerarquitzar-la. La coeducació és indispensable per educar sense discriminacions de sexe i per no confondre l'escola mixta amb l'escola no discriminatòria. La coeducació entesa com un marc educatiu global ha de posar les bases per fer impensable la violència vers les dones.

El Programa de Coeducació es proposa fomentar una visió actualitzada de la coeducació, com un aspecte fonamental de l'educació, impulsar la prevenció de les violències i les relacions abusives vers les dones, i vetllar per la visibilització de les dones en el currículum escolar, per tal de formar persones responsables, autònomes en l'àmbit personal i solidàries.

Per treballar la coeducació cal impulsar propostes de treball conjunt amb tota la comunitat educativa: alumnat, professorat, les AMPA i altres agents que intervenen en la formació de l'alumnat.

OBJECTIUS

El Programa de Coeducació té com a objectius:

- Fomentar l'autonomia dels alumnes i les alumnes per formar persones responsables, autònomes en l'àmbit personal i solidàries.
- Preveure les violències sexistes a partir de l'anàlisi dels models de comportament estereotipats, que dona com a resultat una sèrie de rols a la societat diferenciats per als homes i per a les dones, i que comporten discriminació.
- Potenciar l'ús de llenguatges no sexistes.
- Visibilitzar i fer present les dones dins dels currículum.
- Incorporar els sabers de les dones al coneixement i a la realitat quotidiana.
- Fomentar l'elaboració de projectes coeducatius en els centres educatius que puguin implicar diversos sectors de la comunitat educativa: alumnat, professorat i altres institucions.

ASPECTES A DESENVOLUPAR

En la convocatòria anual de projectes d'innovació es proposa el desenvolupament de projectes de coeducació que incideixin en algun o alguns dels aspectes següents:

- La visibilització dels llenguatges no sexistes en les diferents accions del centre: murals, jocs, recursos, pati, etc.
- La prevenció de les violències i les relacions abusives entre infants i joves.
- El treball de cura i habilitats per a la vida i la seva valoració per a tots i totes.
- La presència de les dones en els diferents àmbits del currículum i la seva contribució en la història, les arts, les ciències, la tècnica, etc.
- L'anàlisi dels estereotips que porten a la discriminació sexista.
- Altres.

CRITERIS ESPECÍFICS DE VALORACIÓ

En la selecció es prioritzaran els projectes que tinguin en compte:

- La prevenció de la violència i les relacions abusives.
- L'experiència prèvia en activitats de coeducació i en actuacions de promoció de la coeducació.
- La vinculació amb les àrees curriculars.
- La implicació de la comunitat educativa.
- La col·laboració amb altres entitats i institucions.

SUPORT PER AL DESENVOLUPAMENT DELS PROJECTES

El Programa de Coeducació ofereix als centres seleccionats:

- Formació específica per al professorat implicat.
- Assignació econòmica per a l'adquisició de materials i recursos.
- Pautes per a l'elaboració de projectes de coeducació.
- Guies d'observació per a l'anàlisi de comportaments sexistes.
- Materials didàctics.
- Recull d'experiències.
- Priorització per a dur a terme els tallers de prevenció de les relacions abusives entre la gent jove: «Talla amb els mals rotllos».

COL-LABORACIÓ D'ALTRES DEPARTAMENTS I INSTITUCIONS

El Programa de Coeducació compta amb la col·laboració següent:

- Institut Català de les Dones
- Departament de la Presidència
- Secretaria General de la Joventut

Educació per a la ciutadania

Educar per a la ciutadania comporta la formació de la consciència i la defensa dels drets humans i el coneixement dels principis i fonaments de la democràcia, els seus mecanismes i les seves institucions. També implica fomentar una consciència de pertànyer a una comunitat, amb la qual es comparteixen valors i normes de convivència amb el compromís de respectar-la i millorar-la. És des d'aquest sentiment de pertinença a una comunitat i de consciència ciutadana com podem aconseguir comportaments cívics responsables i participatius.

En aquesta línia, el programa d'educació per a la ciutadania té per objectiu fomentar el respecte als drets humans i l'educació en valors democràtics i de ciutadania que permetin formar persones responsables, participatives i compromeses amb la societat.

24

Atès que la ciutadania s'aprèn exercint-la, l'educació per a la ciutadania hauria d'ajudar a crear entorns d'aprenentatge que suposin una implicació de l'alumnat en l'entorn: assemblees locals, fòrums, etc., i en estructures, conjuntament amb els membres i les organitzacions de la comunitat, organitzacions juvenils, casals d'avis, ràdio local, etc. A més a més, cal tenir en compte que l'educació per a la ciutadania no ha d'acabar al centre escolar, sinó que també ha de promoure la integració amb l'entorn. Cal superar la concepció únicament de la formació i caminar cap a un model de societat educativa en la qual tots els agents de la societat ajuden al desenvolupament de les potencialitats individuals i col·lectives de tots els seus membres, així com estimular la tan necessària cohesió social.

Educació per a la ciutadania / **ELS PROGRAMES D'INNOVACIÓ EDUCATIVA**

Sovint molts temes relacionats amb l'educació per a la ciutadania són tractats en algunes àrees del currículum. El fet, però, de tractar aquests temes des d'un punt de vista molt acadèmic i de manera no coordinada fa que esdevinguin un contingut més i poques vegades s'aconsegueix la implicació de l'alumnat. A banda dels temes específics resulta summament important incorporar una metodologia activa i participativa que impliqui els alumnes i les alumnes en el treball del currículum. La ciutadania s'aprèn amb la pràctica, encara que sigui en simulació o a petita escala.

OBJECTIUS

El Programa d'Educació per a la Ciutadania té com a objectius:

- Fomentar el desenvolupament dels valors democràtics i de consciència ciutadana. Per assolir aquest objectiu s'haurien de crear entorns d'aprenentatge que a més d'incloure el conjunt de l'escola impliqués també la comunitat local.
- Donar a conèixer la Declaració Universal dels Drets Humans i dels Drets dels Infants i afavorir actituds i conductes respectuoses i compromeses en la seva defensa.
- Impulsar el compromís i la participació dels joves i les joves en la societat, des de les mateixes àrees curriculars, fomentant l'anàlisi, la descripció, l'explicació l'argumentació i la justificació, i des del conjunt del centre, fomentant activitats relacionades amb el conjunt de la comunitat.
- Promoure l'educació per la pau i la solidaritat en el sentit d'afavorir valors, actituds, tradicions i estils de vida basats en el respecte a la vida i la pràctica de la no-violència per mitjà de l'educació, el diàleg i la cooperació.
- Promoure i impulsar projectes que ajudin a introduir una metodologia participativa i innovadora a l'aula en la qual es potenciïn el diàleg, l'intercanvi d'opinions, el desenvolupament de la capacitat de posar-se en lloc dels altres, la presa de consciència o la comprensió crítica, i el treball cooperatiu i en equip, entre d'altres.

ASPECTES A DESENVOLUPAR

En la convocatòria anual de projectes d'innovació es proposa el desenvolupament de projectes de ciutadania que incideixin en algun o alguns dels aspectes següents:

- L'educació per a la ciutadania a través del treball dels valors democràtics i la recuperació de la memòria històrica a partir de l'ús de les fonts orals.
- L'educació per a la ciutadania a través del diàleg i la participació a l'aula. L'ús del llenguatge com a instrument d'ensenyament-aprenentatge en les diferents àrees curriculars per facilitar la través de l'anàlisi, la descripció, l'explicació, l'argumentació i la justificació la creació d'un pensament crític i d'una actitud reflexiva que afavoreixi actituds de respecte i de convivència.
- La realització de projectes d'aprenentatge-servei vinculats a l'entorn, en els quals s'integrin els objectius d'aprenentatge amb els objectius de servei i col·laboració amb la societat, amb la intenció que l'activitat que en resulti sigui positiva per a tots els implicats.
- L'educació de la ciutadania mitjançant el foment dels drets humans, la pau i la solidaritat a través de processos d'aprenentatge que evidencin la interdependència de la societat globalitzada, desenvolupin en l'alumnat una actitud crítica envers els mecanismes de la globalització i les estructures generadores de desigualtat, tant en els països del Sud com a la nostra societat, i generin propostes d'acció a mig o a llarg termini.

- La realització de projectes relacionats amb el foment de la consciència europea entre els joves i les joves i dels drets i els deures que comporta.
- Altres projectes que de manera diferent de les anteriors incorporin l'educació per a la ciutadania en els currículums, com a eix transversal, i en la tutoria.

CRITERIS ESPECÍFICS DE VALORACIÓ

En la selecció es prioritzaran els projectes següents:

- El projecte que impliqui les diferents àrees curriculars i la tutoria.
- El projecte que es relacioni amb altres entitats i institucions ciutadanes i/o s'hi coordini.
- El projecte que tingui experiències prèvies en aquest camp.
- El projecte que participi en un Pla Educatiu d'Entorn.

26

SUPORT PER AL DESENVOLUPAMENT DELS PROJECTES

El Programa d'Educació per a la Ciutadania ofereix als centres seleccionats:

- Formació per al professorat responsable dels projectes.
- Assignació econòmica per a l'adquisició de materials i recursos.
- Materials didàctics i orientacions.
- Prioritat per a participar en el projecte educatiu «Fem una llei», del Parlament de Catalunya.

COL·LABORACIÓ D'ALTRES DEPARTAMENTS I INSTITUCIONS

El Programa d'Educació per a la Ciutadania compta amb la col·laboració següent:

- Departament de Relacions Institucionals i Participació
- Secretaria General de la Joventut
- Agència Catalana de Cooperació
- Serveis educatius del Parlament de Catalunya

Educació per la salut a l'escola

El Programa d'Educació per la Salut a l'Escola pretén vetllar per la incorporació de l'educació per la salut als centres educatius, des d'una perspectiva de prevenció de conductes de risc i de promoció de conductes saludables en tots els seus aspectes (sexualitat i afectivitat, higiene personal, hàbits alimentaris, prevenció de drogodependències...), a fi que el conjunt de la comunitat educativa desenvolupi bons hàbits i assoleixi una actitud i un estil de vida de qualitat. El programa vol ser un instrument eficaç per a potenciar la incorporació dels temes relacionats amb la salut dins el desenvolupament curricular de les diferents àrees.

Les línies d'actuació del programa es desenvolupen a través dels departaments d'educació i de salut, la qual cosa permet una major correspondència i coordinació entre la xarxa educativa i la xarxa sanitària.

28

L'educació per la salut és una tasca del centre en el seu conjunt, de tots els components de l'equip docent i de cada professor i professora en particular des de les mateixes àrees de coneixement, des de la tutoria i des de l'exercici de la pràctica educativa diària dins l'aula.

Així doncs, l'educació per la salut hauria d'ajudar a crear entorns d'aprenentatge que comportin la interacció amb l'entorn proper i la participació de diferents sectors socials per, d'aquesta manera, anar avançant cap al concepte de societat educadora.

OBJECTIUS

El Programa d'Educació per la Salut a l'Escola té com a objectius:

- Promoure conductes saludables i prevenir conductes de risc en l'entorn escolar i familiar.
- Potenciar la incorporació en el currículum de continguts i estratègies positives de salut.
- Desenvolupar bons hàbits i una actitud de respecte a la salut individual i social.

ASPECTES A DESENVOLUPAR

En la convocatòria anual de projectes d'innovació es proposa el desenvolupament de projectes de salut a l'escola que incideixin en algun o alguns dels aspectes següents:

- La promoció d'hàbits saludables relacionats amb l'alimentació i la nutrició per tal de prevenir els trastorns en el comportament alimentari.
- El desenvolupament afectiu i sexual responsable.
- La promoció d'hàbits saludables en relació amb la seguretat, la higiene i l'activitat física.
- La prevenció de drogodependències i altres conductes de risc.
- Altres projectes que de manera diferent de les anteriors incorporin l'educació per la salut en els currículums, com a eix transversal, i en la tutoria.

CRITERIS ESPECÍFICS DE VALORACIÓ

En la selecció es prioritzaran els projectes següents:

- El projecte que tingui experiència prèvia en activitats de salut al centre.
- El projecte que tingui en compte la implicació i la participació de la comunitat educativa.
- El projecte que vinculi el desenvolupament del currículum amb les àrees curriculars.
- El projecte que es coordini amb altres centres educatius de la zona.
- El projecte que es relacioni amb altres entitats i institucions i/o s'hi coordini.

SUPORT PER AL DESENVOLUPAMENT DELS PROJECTES

El Programa de Salut a l'Escola ofereix als centres seleccionats:

- Formació específica per al professorat implicat.
- Materials didàctics.
- Assignació econòmica per a l'adquisició de materials i recursos.
- Intercanvi d'experiències amb altres centres.
- Prioritat per a participar en tallers adreçats a la comunitat educativa.

COL·LABORACIÓ D'ALTRES DEPARTAMENTS I INSTITUCIONS

El Programa de Salut a l'Escola compta amb la col·laboració següent:

- Departament de Salut
- Secretaria General de Joventut
- Secretaria General de l'Esport
- Agència Catalana de Seguretat Alimentària
- Centre d'Ensenyament Superior de Nutrició i Dietètica de la UB
- Consell comarcals i corporacions locals

Convivència i mediació escolar

El Programa de Convivència i Mediació Escolar pretén fomentar les relacions positives i la resolució pacífica de conflictes en el si de cada centre: parteix del diagnòstic previ de la pròpia realitat escolar i planteja propostes d'actuació basades en experiències contrastades i bones pràctiques de convivència.

El Programa d'Educació Infantil i Primària gira al voltant dels tres eixos fonamentals del currículum: la identitat personal, la relació i la comunicació amb els altres, i la interacció amb l'entorn i la comprensió solidària del món. Pretén reforçar les bones pràctiques de convivència i proposar alternatives que la reforcin, fent viure a l'escola les circumstàncies de la vida per convertir-les en oportunitats pràctiques i reals d'aprendre.

32

El Programa d'Educació Secundària pretén reforçar l'acció tutorial oferint una sèrie de materials per tal de millorar l'assertivitat de tot l'alumnat i les relacions interpersonals en el centre. El nucli central d'aquesta proposta el constitueixen els programes formatius de competència social i mediació escolar. Mitjançar sempre que es pugui abans de sancionar i mitjançar també després de la sanció, quan aquesta és inevitable i necessària, són possibilitats educatives que cal impulsar per resoldre els conflictes entre els alumnes.

OBJECTIUS

El Programa de Convivència i Mediació té com a objectius:

- Formar per a la convivència per un millor coneixement i respecte dels alumnes i les alumnes amb qui comparteixen bona part de la infància i l'adolescència, sistematitzant accions educatives específicament adreçades a la construcció de valors i a la millora de les seves competències relacionals.
- Prevenir les conductes problemàtiques per detectar-les i reconduir-les a temps, aplicant-hi estratègies de prevenció per evitar-les.
- Intervenir en els conflictes per garantir el clima de diàleg, cooperació i participació activa en la transformació constructiva i responsable dels conflictes, desenvolupant una cultura que vetlli pel foment dels valors com la solidaritat, el respecte i la cultura de la pau .

ASPECTES A DESENVOLUPAR

En la convocatòria anual de projectes d'innovació es proposa el desenvolupament de projectes de convivència i mediació escolar que incideixin en algun o alguns dels aspectes següents:

Educació infantil i primària

- La millora de la convivència a través de l'educació emocional per a millorar la capacitat d'aprenentatge i de relació interpersonal.
- L'educació en valors i per la pau, enriquint a través de la vivència els valors de la solidaritat i la cooperació.
- L'aprendre a pensar a partir d'afrontar les situacions de la vida real a través de les actituds que els prepararan per a un projecte de vida més plena de sentit.
- La competència social a través de les habilitats cognitives necessàries per a la resolució de problemes.
- La cultura de mediació com a eina d'implicació de tota la comunitat educativa en la bona convivència del centre.

Educació secundària:

- Programa de competència social:
 - o Habilitats cognitives
 - o Creixement moral
 - o Habilitats socials
- La mediació escolar com a procés educatiu de gestió positiva dels conflictes:
 - o Gestió positiva del conflicte
 - o Tècniques de comunicació
 - o Estratègies de negociació

CRITERIS ESPECÍFICS DE VALORACIÓ

En la selecció es prioritzaran els projectes següents:

- El projecte que millori la convivència amb centres amb especials dificultats.
- El projecte que proposi estratègies de prevenció i resolució de prevenció de conflictes.
- El projecte que impliqui els diferents membres de la comunitat educativa

33

SUPORT PER AL DESENVOLUPAMENT DELS PROJECTES

El Programa de Convivència i Mediació Escolar ofereix als centres seleccionats:

- Formació del professorat, l'alumnat i altres membres de la comunitat educativa en els centres d'ensenyament secundari
- Formació específica al professorat implicat en el projecte en els centres d'educació infantil i primària.
- Propostes pedagògiques i protocols d'intervenció.
- Difusió de bones pràctiques.
- Assignació econòmica per a l'adquisició de materials i recursos.

Els centres d'educació secundària que hagin realitzat el programa de formació amb anterioritat a la convocatòria de l'any 2006 i els centres d'educació primària que han participat en l'experimentació pilot del programa, podran presentar el projecte de convivència del centre, perquè siguin incorporats al programa.

COL·LABORACIÓ D'ALTRES DEPARTAMENTS I INSTITUCIONS

El Programa de Convivència i Mediació Escolar compta amb la col·laboració següent:

- Departament de Justícia
- Departament d'Interior
- Secretaria General de Joventut

Tecnologies de la informació i de la comunicació

Ja fa anys que les tecnologies de la informació i de la comunicació s'han anat introduint de forma gradual a la societat. L'educació no n'ha quedat al marge sinó que ha intentat aprofitar les possibilitats que ofereixen aquestes tecnologies per a millorar la qualitat de l'aprenentatge.

La societat del coneixement exigeix una gran capacitat d'adaptació i un aprenentatge continu per tal d'afrontar els nous reptes que es plantegen cada dia. A l'escola del segle XXI, l'ús de les TIC esdevé una activitat habitual en les diverses àrees curriculars, no per al coneixement de la tecnologia en si mateixa, sinó com a facilitador d'estratègies d'aprenentatge i com a recurs per a l'ensenyament. La reflexió sobre com dur a terme aquesta integració de les TIC i els canvis metodològics i organitzatius que això comporta mereix ser recolzada, tutelada i recollida perquè pugui servir de punt de partida, de guia i d'exemple per a la seva adaptació en altres contextos.

OBJECTIUS

El Programa de Tecnologies de la Informació i de la Comunicació té com a objectius:

- Impulsar la incorporació de les TIC en els processos d'ensenyament i aprenentatge.
- Promoure la intercomunicació dins la comunitat educativa.
- Facilitar la cooperació i la comunicació entre centres educatius.

ASPECTES A DESENVOLUPAR

En la convocatòria anual de projectes d'innovació es proposa el desenvolupament de projectes de tecnologies de la informació i de la comunicació que incideixin en algun o alguns dels aspectes següents:

- Integració de les eines TIC a les diferents àrees curriculars amb previsió d'utilització d'ordinadors a les aules.
- El treball col·laboratiu amb l'ús de les TIC amb especial referència a metodologies que propiciïn el treball cooperatiu i per projectes. • La comunicació entre els integrants de la comunitat educativa, com a mitjà simplificador de processos organitzatius i com a recurs d'aprenentatge, mitjançant la posada en marxa d'un web de centre basat en pàgines dinàmiques (intranet).

CRITERIS ESPECÍFICS DE VALORACIÓ

En la selecció es prioritzaran els projectes següents:

- Que facin un plantejament interdisciplinar en les activitats que es proposin als alumnes amb la utilització de les TIC.
- Que un nombre significatiu de professorat hagi assistit a cursos TIC o MAV del Departament o el centre hagi tingut un assessorament específic.
- Que impliquin la comunitat educativa

SUPORT PER AL DESENVOLUPAMENT DELS PROJECTES

El Programa de Tecnologies de la Informació i de la Comunicació ofereix als centres seleccionats:

- Formació específica del professorat implicat en el projecte.
- Materials didàctics.
- Assignació econòmica per a l'adquisició de materials i recursos.
- Adequació de dotacions informàtiques al projecte presentat en centres del Departament d'Educació.

Pla experimental de l·lengües estrangeres

Incrementar el coneixement de llengües estrangeres és un objectiu i una necessitat de la societat catalana perquè els seus ciutadans afrontin els reptes del segle XXI com una societat dinàmica, culta i moderna.

A més, cal tenir en compte la recomanació del Parlament i del Consell Europeu d'afavorir com a mínim l'aprenentatge de dues llengües comunitàries, més la pròpia ja des de l'educació primària. Les experiències iniciades des de fa temps en diferents centres educatius i els resultats obtinguts en el desenvolupament del projecte Orator, permeten inferir que l'increment del contacte de l'alumnat amb la llengua estrangera i l'ampliació dels àmbits d'ús en àrees no lingüístiques i en activitats generals dels centres afavoreixen la competència lingüística de l'alumnat en aquesta llengua.

OBJECTIUS

El Pla Experimental de Llengües Estrangeres del Departament d'Educació té com a objectius:

- Millorar la competència lingüística de l'alumnat en llengua estrangera que li permeti interactuar eficaçment de manera autònoma.
- Afavorir actuacions i experiències innovadores en els centres que augmentin la presència de la llengua estrangera en l'entorn educatiu de l'alumne.
- Assegurar la continuïtat metodològica i la progressió dels continguts entre les diferents etapes educatives.

Per assolir aquests objectius el Departament d'Educació impulsa projectes de centres que plantegin avançar en la introducció de l'ensenyament de la llengua estrangera en l'educació infantil, incrementar-ne el temps de contacte i ampliar-ne l'àmbit d'ús al llarg de l'educació obligatòria i postobligatòria.

ASPECTES A DESENVOLUPAR

En la convocatòria anual de projectes d'innovació es proposa el desenvolupament de projectes del Pla Experimental de Llengües Estrangeres que incideixin en algun o alguns dels aspectes següents:

Educació infantil i primària

- Intensificació de l'aprenentatge de la llengua estrangera insistint en les destreses de comprensió, producció i interacció oral mitjançant el següent:
 - la introducció de la llengua estrangera a segon curs de l'educació infantil, amb una dedicació de dues hores setmanals;
 - la impartició de la llengua estrangera en el cicle inicial (dues hores setmanals), amb una sessió de mig grup per reforçar la llengua oral;
 - la impartició de la llengua estrangera en els cicles mitjà i superior (3 hores setmanals), amb una sessió de mig grup per reforçar la llengua oral.

- Ensenyament i aprenentatge de continguts d'àrees no lingüístiques en llengua estrangera a partir del cicle mitjà de primària.
- Introducció de la segona llengua estrangera en el cicle superior amb una dedicació d'una hora i mitja setmanal.

Educació secundària

- L'ensenyament i l'aprenentatge de tots o alguns dels continguts d'una àrea no lingüística en llengua estrangera, amb un mínim de 35 hores en l'educació secundària obligatòria, o de 70 hores en l'educació secundària postobligatòria. El projecte s'ha de dur a terme amb estreta col·laboració entre el professorat de llengües estrangeres i el de les àrees implicades; aquest ha d'acreditar un nivell de competència lingüística equivalent al Certificat d'Aptitud de l'Escola Oficial d'Idiomes (nivell B2 del Marc europeu comú de referència per a les llengües).
- Treball per projectes: ensenyament i aprenentatge significatiu de la llengua estrangera com a instrument per a accedir a altres àrees del coneixement.
- Millora de la competència comunicativa general de l'alumnat amb especial incidència en les competències de producció, recepció i interacció oral.

CRITERIS ESPECÍFICS DE VALORACIÓ

En la selecció es prioritzaran els projectes següents:

- Que tinguin qualitat i coherència.
- Que s'adeqüin els objectius i els continguts del projecte a les línies prioritàries proposades pel Departament d'Educació.

SUPORT PER AL DESENVOLUPAMENT DELS PROJECTES

El Programa del Pla Experimental de Llengües Estrangeres ofereix als centres seleccionats:

- Assignació econòmica per a l'adquisició de materials i recursos.
- Formació específica del professorat implicat en el projecte i assessorament didàctic.
- Diversos materials didàctics i orientacions.
- Prioritat en l'assignació d'auxiliars de conversa en llengua estrangera.
- Recursos humans específics i/o ajustament de llocs de treball en els centres del Departament d'Educació.
- Prioritat en la dotació d'equipament informàtic

COL·LABORACIONS D'ALTRES DEPARTAMENTS I INSTITUCIONS

42

El Programa del Pla Experimental de Llengües Estrangeres compta amb la col·laboració següent:

- British Council
- Institut d'Estudis Nord-americans
- The National Centre for Languages (CLT) de Londres
- Departament for Education and Skills (DfES) del Ministeri d'Educació
- Glasgow City Council
- European Centre for Modern Languages (ECML) del Consell d'Europa, Graz (Àustria)
- Televisió de Catalunya (TV3)

Altres projectes de caràcter transversal

A més dels temes prioritzats en els programes, la convocatòria preveu la selecció d'altres projectes d'innovació, desenvolupats a iniciativa dels centres, que tinguin caràcter transversal i no es puguin incloure en cap dels programes.

En aquest apartat es poden presentar projectes específics de caràcter transversal de centres de formació de persones adultes i de llars d'infants.

CRITERIS ESPECÍFICS DE VALORACIÓ

Els projectes presentats es seleccionaran segons els següents criteris:

- Experiències prèvies sobre la temàtica.
- Vinculació amb les àrees curriculars.
- Metodologia que suposi una innovació en la dinàmica de l'aula i/o del centre.
- Implicació de la comunitat educativa.
- Relació amb institucions i/o organitzacions de l'entorn.

SUPORT PER AL DESENVOLUPAMENT DELS PROJECTES

El Departament d'Educació, per tal de donar suport i facilitar la tasca als docents implicats en els projectes d'innovació, ofereix als centres educatius seleccionats:

- Formació específica del professorat, si cal, el primer any i activitats dins del Pla de Formació de Zona en els altres cursos.
- Assignació econòmica per a materials i recursos.
- Intercanvi d'experiències amb centres que desenvolupin projectes similars.

REQUISITS GENERALS PER A LA PARTICIPACIÓ A LA CONVOCATÒRIA

Els centres que es presentin a la convocatòria han de complir els requisits següents:

- Han de presentar un projecte en relació amb algun dels programes.
- El projecte ha d'estar aprovat pel Claustre i pel Consell Escolar del Centre.
- El professor responsable del projecte ha de ser definitiu o el centre ha de garantir la continuïtat del projecte.
- El centre ha d'assumir el compromís de desenvolupar l'experiència un mínim de tres cursos escolars.

En la selecció es prioritzaran els projectes que presentin conjuntament els centres de primària i secundària que conformin una zona educativa de 3-18 anys, que conformin una zona escolar rural o que impliquin un grup de centres d'una zona geogràfica.

Per a cada programa, d'entre els projectes que compleixin tots els requisits i que tinguin qualitat suficient, es seleccionaran un 80% de centres públics (amb una reserva d'un màxim del 10% per a centres educatius que participin en el programa d'autonomia de centres impulsat pel Departament d'Educació) i un 20% de centres privats concertats.

CONTINGUT DEL PROJECTE

1. Dades del centre:

- Nom del centre
- Codi del centre
- Titularitat
- Adreça: carrer, número, codi postal, localitat
- Telèfon i adreça electrònica
- Nom de la persona responsable del projecte
- Adreça electrònica de la persona responsable del projecte

2. Títol del projecte.

3. Justificació del projecte: motivació, experiències prèvies, vinculació a la realitat del centre, etc.

4. Descripció del projecte:

- a) Objectius
- b) Aspectes a desenvolupar
- c) Integració en el currículum
- d) Col·lectius que hi participen (professorat, alumnat, personal no docent, pares i mares, institucions, associacions...)
- e) Alumnat participant (cicles, nivells, grups, etc.)
- f) Temporització de les actuacions en els tres cursos escolars
- g) Criteris i indicadors d'avaluació

5. Altres centres implicats en el projecte:

- a) Nom i codi del/s centre/s.
- b) Actuacions conjuntes previstes

Aquest document ha de tenir una extensió màxima de 10 pàgines.

Els centres que participen en el projecte d'autonomia de centres impulsat pel Departament d'Educació faran constar aquesta participació i ajustaran la descripció del projecte d'innovació a allò previst en el seu pla estratègic.

Quan tots els centres que conformen una ZER es presentin com a zona hauran de presentar un únic projecte comú, que inclogui la relació d'actuacions que es duran a terme a cada centre.

